

Statens vegvesen

BARNETRÅKKREGISTRERING PÅ TROFORS

Reguleringsplan E6 brattåsen - Lien

RAPPORT

Region nord
Bodø, R.vegktr
Plan og prosjektering
Vår 2011

Innhold

	Side
Hva? Hvorfor? Hvordan?	3
<hr/>	
Resultat	6
<hr/>	
Del 1 – Storskolen	6
Del 2 – Lilleskolen	8
Del 3 – Barnehagene	8
Samlet barnetråkkregistrering 5. og 8. trinn	9
Leke- og oppholdsområder	10
Veier som oppleves skumle	12
Kryss som oppleves skumle	13
5. trinns registreringer	14
8. trinns registreringer	15
Barnehagens registreringer	16
Begrensninger ved registreringen	17
<hr/>	
Hva nå? Hva gjør vi med resultatet?	18
<hr/>	
Ny barnetråkkregistrering?	19
Konkrete resultater?	20
<hr/>	
Vedlegg	
<hr/>	
Forberedelse av lærere og elever	
Instruksjon	
Ranselpost	
Hilsen fra Trygg Trafikk	

Hva?

- Barnetråkk er en metode for medvirkning og bedre planlegging for barn og unge.
- Barn og unge registrerer selv sine skole- og fritidsveier, områder for opphold og lek, steder de liker og misliker og hvilke fysiske forandringer de ønsker seg i nærområdene.
- Barnetråkkmetodikken ble utviklet på 90-tallet for å registrere barn- og unges arealbruk. Da ble det påpekt at planleggerne vet ganske

nøyaktig hvor elgen går, men ikke hvor barna er.

- Norsk form har laget en veileder for metoden (sist revidert 2010):
http://kartiskolen.no/sites/files/kartiskolen/veileder_barnetrakk_2010.pdf

5. trinn registrerer veier de bruker.

Hvorfor?

Generelt om barn og unges interesser i arealplanlegging:

- Barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører dem og meningen skal vektlegges (FNs barnekonvensjon/Rikspolitiske retningslinjer).
- Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge (Plan og bygningsloven § 5-1)
- Behovet for transport skal reduseres og klima- og miljøvennlige transportformer styrkes. Planlegging av sykkel- og gangveier vektlegges. (Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, 2011 i medhold av PBL § 6-1)

Barnetråkkmetoden gjør at barn og unge:

- kan påvirke egne omgivelser
- bedre forstår sine fysiske omgivelser
- bidrar til å utvikle stedsidentitet
- blir klar over lokale utfordringer
- føler mer ansvar
- får demokratiopplæring (medvirkning, påvirkning og prosesser)

På skoleveg på Skolevegen.

Spesielt for SVV og E6 prosjektet:

- Planleggerne får unik kunnskap og forståelse av stedet
- Tilrettelegging for myke trafikanter er et fokusområde
- Beslutninger som berører barn og unge kvalitetssikres
- Bedre grunnlag for planlegging
- Dokumentasjonskrav i planprosessen dekkes

Hvordan?

Barnetråkkregistreringen på Trofors ble gjennomført i regi av Statens vegvesen. Registreringen ble gjort i tre deler, en hoveddel (Storskolen) og to mindre deler (Lilleskolen og barnehagene).

Elevene tegner veier med tusj på ortofoto.

Leke- og oppholdsområder avmerkes.

Praktisk gjennomføring Del 1 - Storskolen:

- 2 landskapsarkitekter fra Statens vegvesen hadde ansvar for arrangementet med god hjelp av representant fra Trygg trafikk, Grane kommunes barnerepresentant og lærere
- 32 elever på 5. og 8. skoletrinn deltok
- 2 timer på hvert trinn
- Gruppearbeid på 4-5 stk
- Manuell registrering med tusj på ortofoto i store papirformat
 - Veger/stier barna ferdes som myke trafikanter (går/sykler)
 - Leke- og oppholdsarealer (spesifisert på årstid)
 - Veger som oppleves skumle
 - Kryss som oppleves skumle
- Lekeområder samt vegger og kryss som oppleves skumle ble beskrevet i eget skjema

8. trinn registrerer vegger og oppholdsareal.

8. trinn diskuterer hvor de går og hvor de oppholder seg.

Tiriltoppen – lekeplass i sentrumsområdet.

Skoleplassen brukes både i og utenfor skoletiden til lek.

Praktisk gjennomføring Del 2 – Lilleskolen:

- Deltagere; 31 elever på 1. og 2. skoletrinn fikk utlevert ranselpost
- Ranselpost bestående av to ortofoto på A3-ark, brev med informasjon og noen få spørsmål og en oppmuntring fra Trygg trafikk om å gå til skolen.
- Oppgaven var å tegne inn skoleveien, fortelle hvor lang skoleveien er, hvor ofte man går og om det er noe farlig/ skummelt/ utrygt ved denne.

Barnehagebarn på tur.

Grane kommunale barnehage sett fra gangbroen. Nyetablert bussholdeplass i forgrunnen.

Praktisk gjennomføring Del 3 – barnehagene:

- Deltagere var de to barnehagene på Trofors (i utgangspunktet de ansatte)
- De fikk tilsendt ortofoto på store papirformat
- Oppgaven var å tegne med tusj hvor barnehagen går og hvilke områder de bruker på sine turer
- Veger og kryss som oppleves skummelt skulle også tegnes inn og kommenteres i eget skjema.

RESULTAT

Del 1 – Storskolen

- Resultatet av registreringene ble sammenfattet/oppsummert og digitalisert av SVV
- Bidragene fra de åtte gruppene ble til et "sumkart" og to klassetrinnkart

Skolebarna i Grane utviste god kartforståelse. De kartfestet store deler av kommunesentret som sine leke og oppholdsområder. Resultatet viser at de myke trafikantene beveger seg på hele lokalvegnettet og på hovedvegnettet. Farlige veger og kryss er markert. Det er overraskende at steder som er tilrettelagt for å bedre trafikksikkerheten oppleves farlige. Årsakene til farene er derfor interessant.

Ved oppsummering av registreringsskjemaene er barnas navn på steder de bruker, tatt med usensurert. Noen steder viste seg å ha mange navn og alle er tatt med for at flest mulig skal gjenkjenne stedet. Enkelte navn speiler bruk og noen er interne i en mindre gruppe. Navnene er knyttet til identitet, eierskap og berikende assosiasjoner. Kjente og mindre kjente navn vil være spennende tema for unge og gamle og kan gi opphav til interessante diskusjoner.

8. klassinger sykler mere og fortere enn 5. klassinger.

Sykkelparkering ved skolen.

Klassetrinnkartene viser forskjell på aktivitet i forhold til alder:

8. trinn registrerte mer fare enn 5. trinn (dvs. at de oppga flere kryss og veger, samt lengre vegstrekninger som farlige). Det er interessant at 8. klassingene var ivrige til å påpeke skumle/farlige steder uten blygsel. Forventningen til at tøffe ungdomsskoleelever ikke ønsker å uttrykke utrygghet, slo helt feil.

Tolkning:

- 8. klassinger sykler mere og har større fart enn 5. klassingene. Det øker antall nestenulykker på steder med dårlig sikt.
- 8. trinn har mer erfaring og modenhet til å identifisere mulige farer enn 5. trinn.
- 8. trinn hadde diskutert tema trafikkfarer med lærere i forkant av registreringene.

5. trinn bruker alle opparbeidede lekeplasser i tettstedet, inkludert den kommunale barnehagen. 8. trinn bruker kun en av disse seks lekeplassene. Idrettsbanene, lysløypa og skolegårdene brukes av alle. Kun 8. bruker grasarealet inni krysset ved bensinstasjonen (et areal som ikke er tiltenkt opphold).

Tolking:

- Type aktivitet henger sammen med alder. For de eldre barna er sosialt fellesskap viktigere og lekeapparater mindre interessante.
- 5. klassingene driver allsidig aktivitet fra nærlekeplass til oppi skogen.
- Aktiviteten for 8. trinn har endret seg fra lek til trening/ sport (stå/gå på ski, jogge og sykle). Denne endringen i aktivitet kommer bedre frem av registreringskjemaene enn kartene, ettersom skolevei og joggeruter sammenfaller på kartene.
- Registreringene viser at det er et aktivt skilmiljø og stor skiinteresse i Grane. Lysløypa synes også å være mer enn en sti/løype, da den er et mål i seg selv og et fint sted å være.

Lille grusbanen, Vegset stadion.

Lysløypa på ved Grustaket.

8. trinn registrerte flere og større områder i elva enn 5. trinn

Tolking:

- De er flinkere å svømme og får lov av foreldre å være her.

5. trinn registrerte flere og større områder ute i skog og mark enn 8. trinn. De yngste barna ferdes overraskende vidt og bredt.

Tolkning:

- De er i større grad med foreldre på tur og aktiviteter.
- For 8. trinn er samværet med jevnaldrende og definerte treningsformer dominerende.
- Kommentarer i klasserommet og registreringskjemaene tyder på at områder som barna blir kjent med gjennom skolen også brukes på fritiden.

Begge klassetrinn registrerer bensinstasjonen som møteplass. 8. er likevel mer opptatt av servicetilbud/kommersielle møteplasser enn 5. trinn. De registrerte butikkene, gatekjøkkenet og biblioteket.

Tolking:

- Kommersiell aktivitet avler andre aktiviteter
- Bensinstasjonen spesielt og servicetilbud generelt er viktige møtesteder i lokalsamfunnet
- Bensinstasjonen har usjenerte sitteplasser der man kan snakke i fred. Lange åpningstider kombinert med småvarer som koster lite og lav forventning til kjøp, gjør det til et bekvemt oppholdssted. Kundegruppen er variert og er en del av E6-pulsen. Her er det størst sjanse for en uventet opplevelse!
- Sosialt fellesskap er en viktig fritid syssel for ungdomsskoleelever.

Bensinstasjon.

Gatekjøkkenet Trixi.

Del 2 – Lilleskolen

- Svarprosenten var lav på ranselpostoppgaven. 6 av 31 ble returnert. De seks gav likevel et visst inntrykk siden elevenes hjem var spredt geografisk.
- Barn 1 som bor under 1 km fra skolen, går til skolen ofte. Oppgir utrygghet knyttet til dårlig oppmerket gangfelt.
- Barn 2 som bor under 1 km fra skolen, går til skolen av og til. Oppgir utrygghet knyttet til dårlig belysning
- Barn 3 som bor i sentrum, 1-2 km fra skolen, går til skolen av og til. Skoleskyss. Oppgir ingen utrygghet.
- Barn 4 som bor på Båfjellmo, 1-2 km fra skolen, går til skolen sjelden eller aldri. Skoleskyss. Oppgir utrygghet knyttet å gå over gamle riksveg 50-brua og til å gå av bussen på E6. Nevner også at det mangler busstur.
- Barn 5 bor mer enn 4 km fra skolen og har skoleskyss. Oppgir utrygghet knyttet til kryssing av E6 ved hjemmet og ved gatekjøkkenet Trixie.
- Barn 6 bor mer enn 4 km fra skolen og har skoleskyss. Oppgir ingen utrygghet.

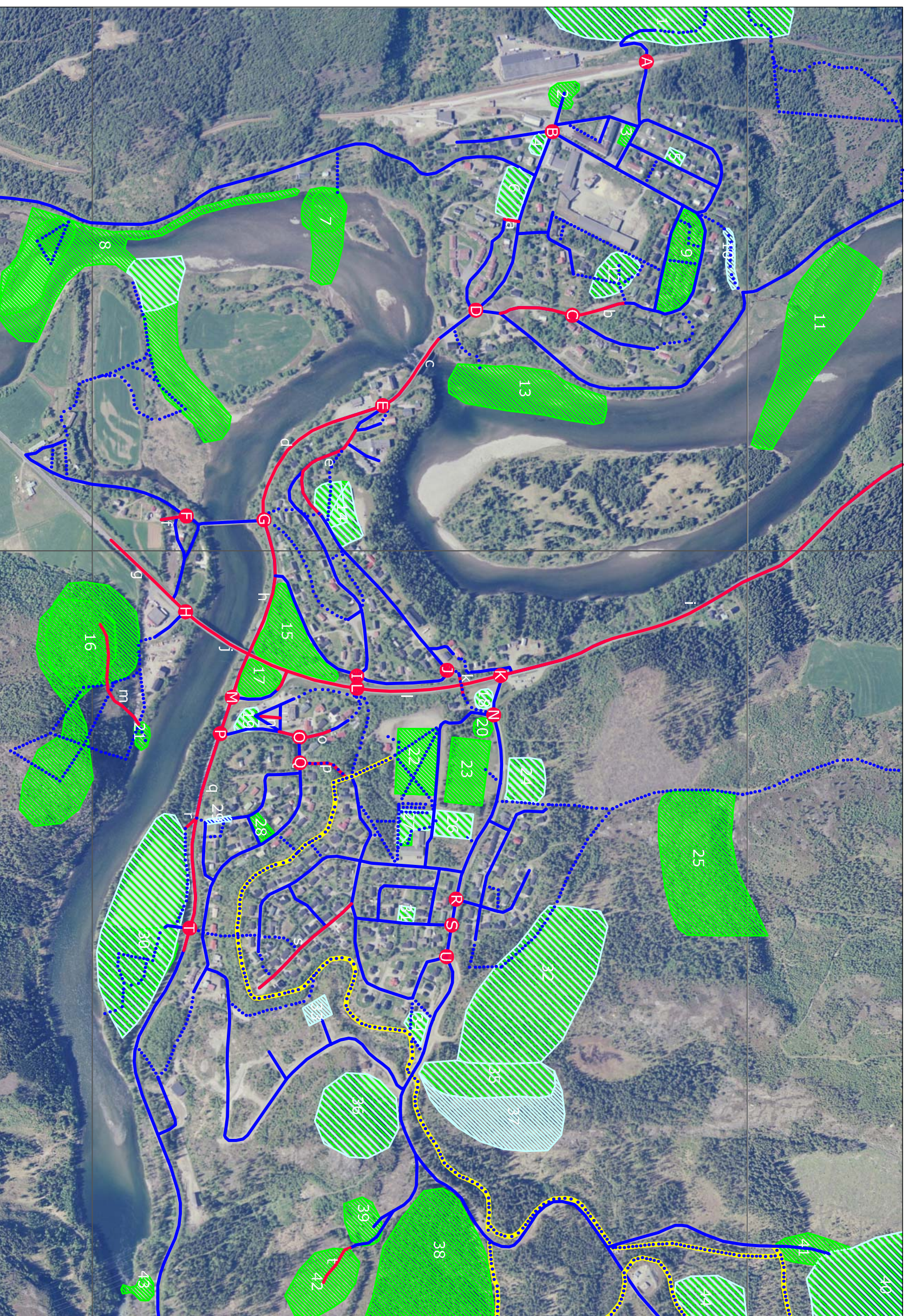
Tolkning:

Den nye bussholdeplassen ved gatekjøkkenet kunne vært brukt mer. Ut fra ranselpostbesvarelsene stopper både foreldre og buss like utenfor Lilleskolen. Noen busser synes å stoppe ved E6 slik at barna må krysse vegen ved gatekjøkkenet.

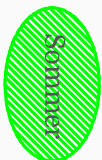

Svarene på ranselposten tyder på at mange foreldre kjører barna til skolen. Dette gjelder også de som bor nært skolen. Rettigheter til skoleskyss er i utgangspunktet 2 km for 1. trinn og 4 km for alle de andre elevene. I dag får alle barna i sentrum skyss ettersom Trofors bru vurderes som trafikkfarlig. Skyssen vil trolig falle bort ved ny gangbru, men trenden indikerer at mange foreldre da vil kjøre barna. Mange privatbiler som skysser barn øker trafikken rundt skolene.

Del 3 – Barnehagene

Barnehageregistreringene bekrefter skolens registreringer. Veiene som benyttes av barnehagene er likevel interessant å ha kartlagt. Her ferdes en større gruppe små barn i flokk og det er en egen utfordring. Barnehagen uttrykker forståelig nok ønske om flere fortau og er opptatt av oppmerkede fotgjengeroverganger. Barnehageregistreringene er samlet i eget kart.

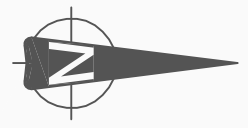
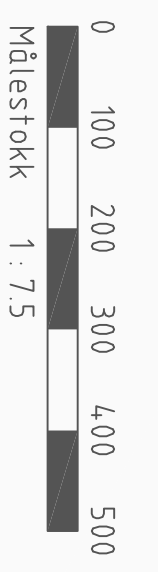

TEGNFORKLARING

- Skumle kryss
- Skumle vegger
- Sommer
- Barneveger
- Vinter
- Skumle kryss
- Barnesti
- Mele åker
- Lysløype

Barnetråkkregistrering

Trofors 2011
5. & 8. trinn

Barn og unges leke- og oppholdsarealer

Nr på kartet	Navn på området	Aktivitet	Årstid
1	Lia/ Troforslia	Går tur, plukker sopp, aker	hele året
2	Jernbanestasjon "Skateplass"	Skater	sommer
3	Langballbanen på Kommunehuset	Langball, sykling	sommer
4	Ica/Joker	Butikk	hele året
5	Lekeplassen	Disser, leker, snøballkrig	hele året
6	Coopen	Prate, et, butikk, sitteplass, snakkeplass	hele året
7	Svenningdalselva/ Elva	Badeplass, bader	sommer
8	Vollen/ Kulpen/ Øra/ Øræ/ Svenning Elva/ Ælva	Bader, soler oss, fisker, turområde	sommer
9	Boligfelt	Vannkrig, være med venner	sommer
10	Akebakken	Aker	vinter
11	Vefsna?/ Elva Nersvenningdal	Bading, fisking	sommer
12	Tiriltoppen	Aker, lager bål, griller, leker, spiller fotball, klasseturer	hele året
13	Badeplass ved Vefsna og brua	Bader, soler oss, fisker	sommer
14	Storskolen/ Skolen/ Grane barne og ungdomsskole/ Skoleplass/ Hall/ Ballbinge	Hall, fritidsaktiviteter, fritids plass, aktiviteter, bruker ballbinge, fotball, langball, lekeapparat, leker, disser, "ufo-dessæ", hopper tau, sykler, skøyter, andre ting, skole	hele året
15	Hesteplass	Besøker hesten, fritids plass	sommer
16	Storholten	Turområde, lekeplass, trimkasse, leker, griller, nyter utsikten, klassetur, natursti, går på tur, familietur	sommer
17	Plass mellom vegene og Esso	Soler oss	sommer
18	Trixie kebab og pizza/ Trixie gatekjøkken	Kafé, prate, et, spise mat, treffes	hele året
19	Esso	Handle, kjøper noe, butikk, fritids plass, "koper" (=henger/ oppholder seg)	hele året
20	Bussholdeplass	Bussholdeplass	hele året
21	Statskog	Fisker, bader	sommer
22	Fotballplassen/	Spiller fotball, langball	sommer
23	Fotballplassen/ Gressbanen/ Stormoen	Spiller fotball, softball, fotballkamper, leker sisten	sommer
24	Barnehagon/ Barnehagen	Leker med småunger, henter søsken, leker på ettermiddagen	hele året
25	Skogen oppfor barnehagen	Er på tur, tenner bål, plukker molte	sommer
26	Fotballplassen/ Lille grusbanen/ Stormoen	Spiller fotball, langball, skøyter	hele året

Barn og unges leke- og oppholdsarealer

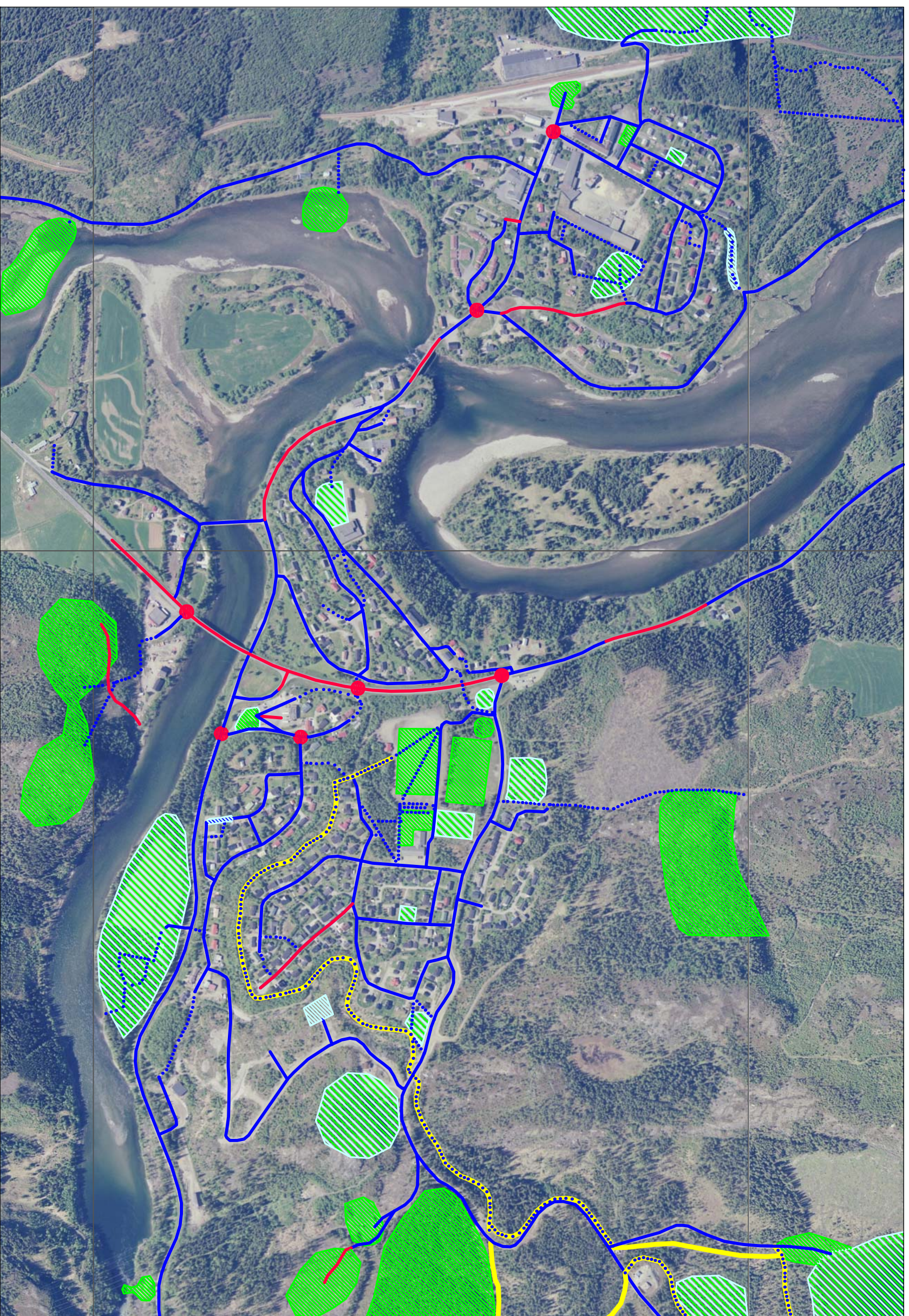
27	Lilleskolen/ Barneskola	Bruker lekeapparat/ klatrestativ, skater, sykler, møteplass, sitter på desser og venter, langballplass, andre fritidsaktiviteter	hele året
28	Lekeplass/ Langballbane	Langball	sommer
29	Akebakken	Aker	vinter
30	Gammelsagmaro/ Bygdetunet	Fritidsplass, ser på gamle ting, er på museum, lærer om gamle dager, klatring på husene, tur, bålkos, være ved elva, utstilling på Granedagene, juleutstilling, hundetrening	hele året
31	Lekeplass	Bruker dessa, lekeapparat, sisten, gjemsel, skater, snøballkrig	hele året
32	Skogen	Fritidsplass	hele året
33	Hemmelig plass	Er i lag med venner	vinter
34	Grustaket/ Lekeplass	Lekeplass, aking, fotball, griller, lekeapparat, gjemsel	hele året
35	Skogen/ Bakken/ Oppi bergan	Fritidsplass, ski, snowboard, slalom, sykkel, tur	hele året
36	Trollskogen/ Sherwoodskogen	Leke, bygge hytte	hele året
37	Bakken	Ski, snowboard	vinter
38	Trollskogen	Tur, lage bål, leke	sommer
39	Strømstasjon/ Plassen	Sykler, lagrer ved	sommer
40	Almvatnet	Fisker, bader, tur, soler oss, fritidsplass	hele året
41	Almvatnet	Tur, leker, går på ski, sykler, griller, klassetur	hele året
42	Dyregravene/ Elggravene	Ser på de gamle dyregravene, leker jakt, sykler, sitter på benker, turområde, klassetur	sommer
43	Troio	Fisker	sommer
44	Pilfjellet	Tur	hele året

Kryss som oppleves skumle

Nr på kartet	Navn på kryss	Hva er skummelt/farlig?	Årstid
A	Jernbanebrua (undergang)	Veldig smalt, vanskelig å gå forbi hvis to biler/ trailere er der	hele året
B	Kryss, Trofors	Krysser veien ofte.	hele året
C	Jellekollen	Vegkrysset, dårlig sikt.	hele året
D	Prestkrysset	Mange biler.	hele året
E	Aldershjemkrysset	Når man kommer så er det tre kryss man må seg for om det kommer biler	hele året
F	Akebakke ved Eirin	Naboer aker og da hører de ikke bilene som kjører igjennom.	vinter
G	Elise & Eirin krysset/ Bogfjellmovn krysset	Verken hører eller ser om det kommer biler og bilene kjører fort/ Når man kommer ned snarveien er det e sving og man ser ikke om det kommer biler eller ikke. Bilene kjører superfort.	hele året
H	Krysse E6 "Scania"/ Krysset ved Mesta/ Mestakrysset	E6-kryss/ E6, biler kjører veldig fort, folk går og sykler over vegen/ Når man kommer av busen må man krysse E6.	hele året
I	Undergangen/ Vegen ved undergangen	Vist man sykler ser man ikke bilene som kjører, bilene har vanskeligheter for å stoppe/ Når man kommer ut fra tunnelen er det et hus i veien så man ser ikke om det kommer biler eller ikke.	hele året
J	Svingen ved Karius & Baktus barnehage/ Skoleveien	Biler kjører fort, vanskelig sving, vanskelig å se om det kommer bil/ Svingen, dårlig sikt/ Skarp sving.	hele året
K	Veien (kryss v/ E6), E6/ Snarvei over E6	Vanskelig å se bilene, vet ikke om det kommer biler/ Tar snarvei (i stedet for gangbru)/ Mye trafikk, lite oversiktlig.	hele året
L	Skrå til E6	Vanskelig å komme opp.	sommer
M	Krysse ved Esso	Bilene kommer plutselig.	hele året
N	Krysset ved Trixi	Man vet ikke om folk som kjører stopper eller ikke, det er gangfelt der.	hele året
O	Rundsvingen/ Kroa-Esso svingen	Uoversiktlig - veldig!!!/ Brå sving, biler kjører veldig fort.	hele året
P	Sving v/ Esso/ Esso-svingen	Kollisjon/ uoversiktlig, ikke gang- og sykkelvei.	hele året
Q	Steinbakken	Mye grus og homper og dårlig veg gjør det farlig å ferdes her.	sommer
R	Krysset ved Marius	Ingen blinker hvor de skal, de kjører fort, farlig.	hele året
S	Sondrebakken	Det er farlig fordi ikke bilene ser om det kommer folk og omvendt.	hele året
T	Rv73/ Krysset ved Gammelsagmara	Vei som krysses når man skal på bygdetunet/ Gå over veien/biler kjører fort, man hører ikke eller ser når biler kommer opp stigningen.	hele året
U	Sondrebakken	Det er farlig fordi ikke bilene ser om det kommer folk og omvendt.	hele året

Veger som oppleves skumle

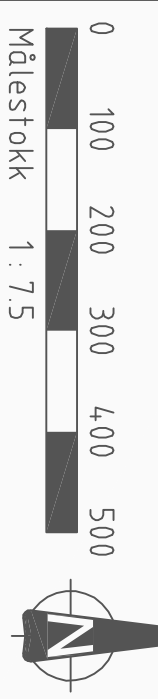
Nr på kartet	Navn på vei	Hva er skummelt/farlig?	Årstid
a	Brattbakken v/ Coop	Veldig bratt	sommer
b	Hjellekollen	Bratt bakke. Skummelt når man sykler.	sommer
c	Brua - Troforsveien/ Troforsbrua	Skummelt å se i elva, er redd for å miste noe/ Litt skummelt å gå over brua/ Bilene kjører fort, smal gå- og sykkel plass/ Smalt gangfelt, skummelt med strømmen i elva/ Ikke plass å sykkle eller gå.	hele året
d	Svingen/ Troforsvegen/ På vei te Esso	Uoversiktlig, smalt/ Farlig uten gangveg, høy fart for biler/ Veien, de kjører fort.	hele året
e	Skolebakken	Bakken, mye svinger, dårlig sikt.	hele året
f	Akebakke ved Eirin	Naboer aker og da hører de ikke bilene som kjører igjennom.	vinter
g	E6	Mange biler, skummelt å gå på veien. Går her når man skal på Storholten.	hele året
h	Troforsvegen/ På vei te Esso	Farlig uten gangveg, høy fart for biler/ Veien, de kjører fort.	hele året
i	Smådalan/ Vegen til Grane/ E6	På E6 - ikke gang/sykkelvei, humpete, svingete/ Folk sykler, går og hopete og dårlig veg. Biler kjører fort. Veldig trangt å møtes/ Svingene, bilene ser ikke oss.	hele året
j	Bakken E6/ Bro over elv E6/ E6 over brua	Det kommer biler bakfra (brukes bare om sommeren)/ Mange biler, skummelt å gå på veien. Går her når man skal på Storholten/ Biler kjører fort, ikke gangvei/ Mye trafikk.	hele året
k	Gangbro over E6	Redd for å velte dersom sykkelen treffer i platene som er skadet og stikker opp.	hele året
l	Bakken E6	Det kommer biler bakfra (brukes bare om sommeren)/ Mange biler, skummelt å gå på veien. Går her når man skal på Storholten/ Ikke gang- og sykkelvei/ Strekningen, biler kjører fort.	hele året
m	Storholtenveien	Bratt, skummelt underlag.	sommer
n	Esso	Mange trailere snur her.	hele året
o	Essobakken	Ser ikke bilene når de kommer og det er et skummelt kryss	hele året
p	Steinbakken	Mye grus og homper og dårlig veg gjør det farlig å ferdes her/ Bratt og steinete og smalt.	hele året
q	Troforsvegen/ På vei til Gammelsagmara	Farlig uten gangveg, høy fart for biler/ Bilene kjører veldig fort.	hele året
r	Snarvei til Gammelsagmara	Brennesle	sommer
s	Bregneveien	Bilene kjører altfor fort.	hele året
t	Dyregravene/ Vei til dyregravene	Dyregravene er ikke sikret/ Skummelt dyreliv.	hele året

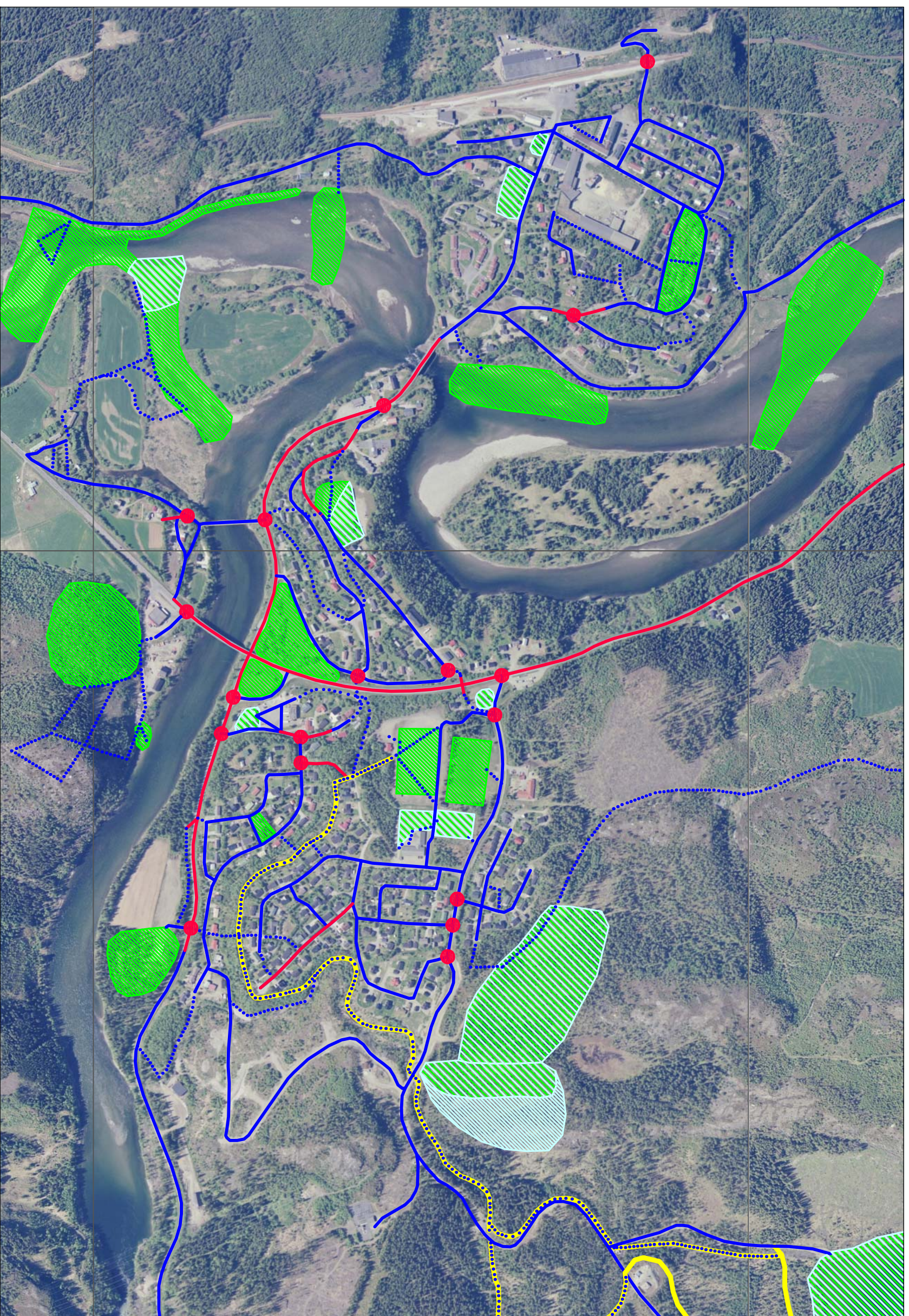

TEGNFORKLARING

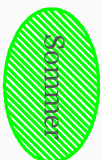

- Sommer
- Vinter
- Skumle kryss
- Skumle veger
- Barneveger
- Barnesti
- Lysløype
- Hele året

Barnetråkkregistrering
Trofors 2011
5. trinn

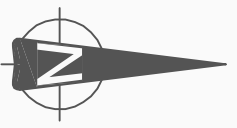
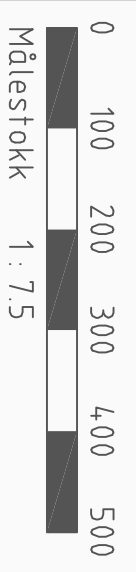

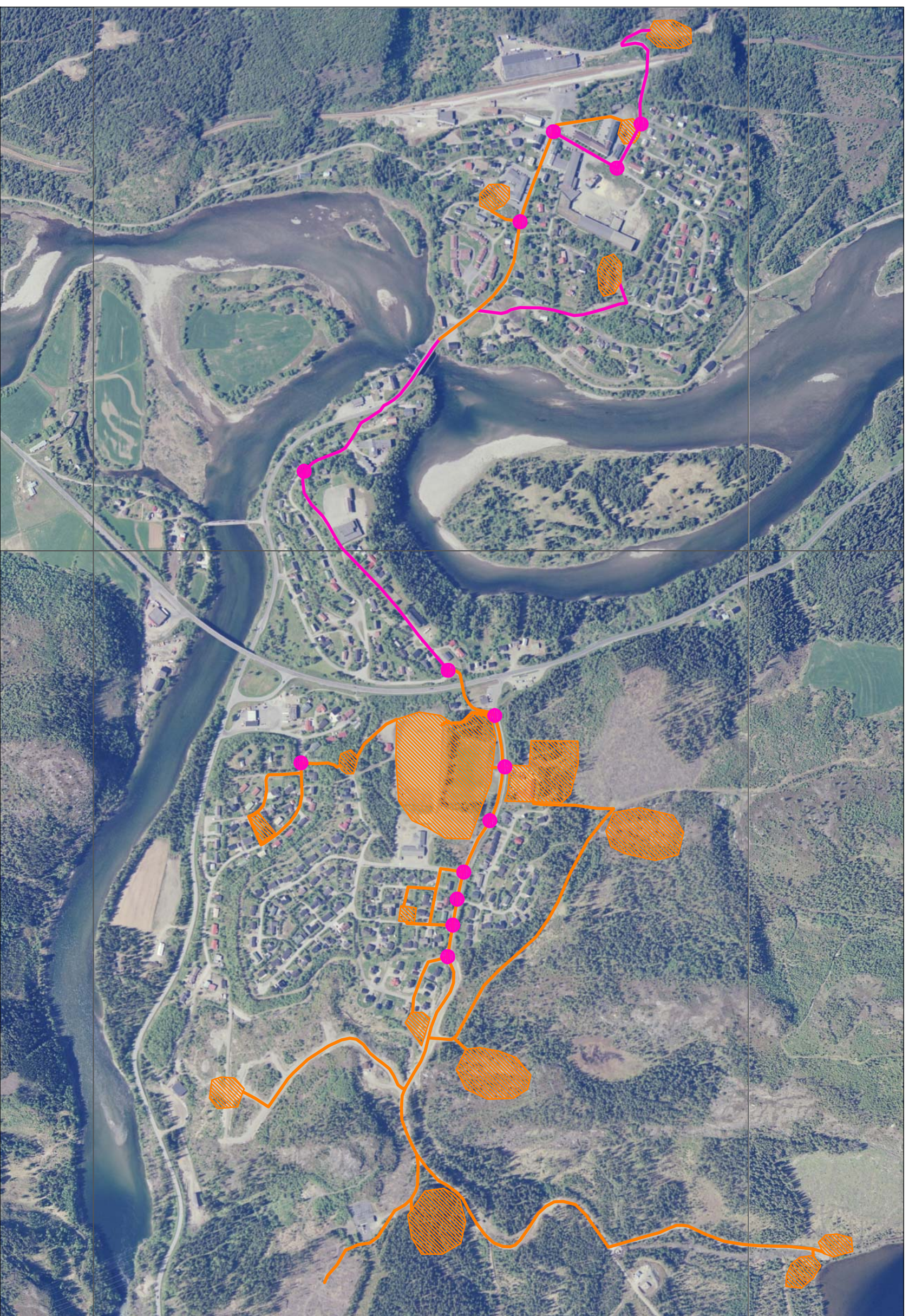

TEGNFORKLARING

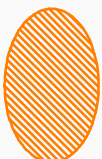

- Sommer
- Vinter
- Skumle kryss
- Skumle veger
- Barneveger
- Barnesti
- Lysløype
- Høle øver

Barnetråkkregistrering
Trofors 2011
8. trinn

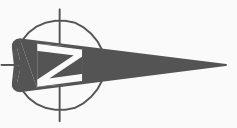
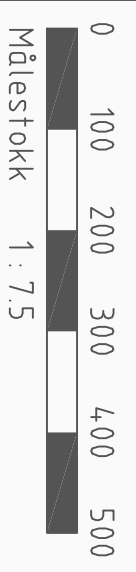

TEGNFORKLARING

- Turområder
- Barneveger
- Skumle kryss
- Skumle veger

Barnetråkkregistrering

Trofors 2011
Barnehagebarn

Begrensninger ved registreringen

- Dagens situasjon = et øyeblikksbilde.
- Hvor *mye* områdene brukes kommer ikke frem. Områder og veier som er tegnet inn en gang, er lik de som er tegnet inn 5 ganger.
- Voksnes påvirkning kan være feilkilder.
- I gruppearbeid påvirker barn hverandre (Ting kan utelates fordi man tar en passiv rolle eller fordi det i gruppen oppleves uviktig. Alle kommer ikke nødvendigvis til orde. Andres innspill kan føre til at man kommer på ting man ellers ville glemte.).
- Det vi husker best blir registrert og dermed kan andre steder glemmes (f.eks. steder man er på andre årstider, hverdagsaktiviteter overskygges av sensasjoner).
- Det kan være en svakhet at en del av elevene bodde utenfor kartutsnittet.
- Registreringsskjemaene bærer preg av at mange elever/barnehagepersonell tenker på forbedringstiltak (eks fortau) når de skal beskrive en fare (eks høy hastighet, dårlig sikt). Det kan henge sammen med at 8.trinn hadde snakket om trafikkfare som en del av forberedelsen til barnetråkkregistreringene. Deltagerne kan også ha hatt forventninger til hvilke svar vegvesenet var ute etter.
- Deltagelsen er lav i antall (40 – 60 barn bidro), men prosentvis deltagelse er relativt høy. I Grane kommune har omtrent halvparten av alle barn under 15 år fått tilbud om deltagelse (direkte eller indirekte). 4 av 10 klasser har hatt direkte anledning til å delta og begge barnehagene er representert ved personalet.

8. trinn fyller ut skjema om utrygghet.

5. trinn forklarer hva de gjør hvor og når.

Hva nå? Hva gjør vi med resultatet?

- Registreringene gjør planleggere og andre oppmerksom på barnas Trofors.
- Barnetråkkregistreringen på Trofors summeres opp i en rapport. Kartene finnes også digitalt. Materialet blir en del av planbeskrivelsen til reguleringsplanen for ny E6 Brattåsen – Lien, og skal brukes i tettstedsarbeidet i forkant av dette. Kommunen vil videre kunne bruke registreringen i sine egne planleggingssaker.
- Registreringen kan utløse konkrete fysiske forbedringstiltak. Den kan også bidra til å forandre synet på ting som skal skje i tettstedet.
- De som deltok på registreringene har fått et mer bevisst forhold til sine hverdagslandskap. Etter å ha registrert farer, kan den enkeltes atferd endre seg slik at farene reduseres. Sjansen er større for at barna deltar i debatter om viktige oppholdsareal, når de selv har registrert dem.
- Rapporten vil bli tilgjengelig på kommunens nettsider. Alle som ser barnetråkkregistreringene kan få en vekker som fører til at de endrer egen adferd, for eksempel ved å redusere bilens fart i et kryss som oppleves skummelt.

Ny barnetråkkregistrering?

Planleggenes nytte: Trofors har noen milepæler i sin historiske utvikling. Likevel er dette et sted uten mange og store forandringer. Barnetråkkregistreringen 2011 antas å sammenfalle mye med slik bevegelsesmønsteret var for 10 år siden. Det forventes derfor ikke å dukke opp overraskende ny informasjon i nærmeste fremtid. Ny E6 vil imidlertid bli en stor og betydningsfull endring for Trofors. Etter at nyvegen er åpnet vil en ny barnetråkkregistrering være veldig interessant.

Deltagernes nytte: Barnetråkkregistrering er en fin innfallsvinkel til å lære/øve på mange ferdigheter. Kart og trafikk er to hovedtema, med undertema som identitet og tilhørighet, adferd og bevisstgjøring, ansvar og engasjement. Bevisstgjøringen og påvirkning av adferd er trolig en korttidsvirkning ettersom dette kun gjelder deltagerne i registreringen. Virkningen kan forlenges ved å la nye kull arbeide med lignende registreringer i skolens regi. Skolen kunne med fordel gjennomføre enkle varianter av barnetråkkregistrering hvert år i for eksempel 5. og 8. trinn. En fullstendig registreringsprosess er imidlertid ressurskrevende og vil gi lite ny informasjon. Rapporten som nå foreligger kan være interessant å sammenligne lett-variantene med.

Konkrete resultater?

Fysisk tilrettelegging for myke trafikanter er viktig og ønskelig. Denne rapporten svarer ikke på hvilke tiltak som bør gjøres, men er et viktig innspill i debatten om arealløsninger i kommunesentret. Barnetråkkregistreringene kan gi hjelp til å prioritere hvor man bør legge innsatsen for å forbedre forholdene for lek, sykling og gange.

Til ansatte ved Grane barne- og ungdomsskole:
Rektor Johan Petter Naustdal
Lærer i 8. klasse Mailyn Elvetun
Lærere i 5. klasse Tone Rystad og Bent Even Olderskog

Takk for deres umiddelbare entusiasme og velvillighet til å delta på

Barnetråkkregistrering ved Grane barne- og ungdomsskole fredag, 6. mai 2011

HVA: Barnetråkkregistreringer gir direkte kunnskap om hvordan barn og unge bruker nærmiljøet. Denne kunnskapen bør brukes i planlegging.

Barn og unge er eksperter på fysisk miljø. De opplever, ser og anvender uterommet mangfoldig. "Barnetråkk"-kartene gir en faktisk kunnskap om hvordan barn og unge bruker området sitt – om opplevde kvaliteter og svakheter.

- Hvor beveger de seg i hverdagen?
- Hvor går skoleveien og fritidsveien?
- Hvilke steder de er spesielt glad i?
- Hvilke områder opplever de som problematiske?
- Hvilke forslag til endringer har de?

HVORFOR: Det utarbeides nå en reguleringsplan for ny E6 forbi Trofors. Denne vil påvirke

... ferdsel på stedet

... arealbruk i tettstedet

... landskapet i og rundt tettstedet

HVOR: Vi konsentrerer oss om tettstedet Trofors.

Elever som bor andre steder vil kunne bidra i registreringene blant annet med deres skoleveg fra bussholdeplass.

HVEM: Elever i 5. og 8. klasse

+ hjelpere i form av egne lærere, to landskapsarkitekter fra Statens vegvesen, en representant fra Trygg trafikk og en representant fra kommunen.

Forslag til kartutsnitt for registreringer

HVORDAN: Registreringene gjøres i grupper på store papirkart med ulike tusjer.

Før lunsj i 8. klasse og etter lunsj i 5. klasse. Vi presenterer kort oss selv og E6-prosjektet. Opplegget med Barnetråkk blir forklart og grupper på inntil 6 elever settes i arbeid. Hjelperne skal sirkulere i gruppene og bidra til

- Godt arbeidsmiljø
- At alle får komme med sine bidrag
- Hjelp barna til å komme på ting ved å stille spørsmål: *Er dere her (peke) noen ganger? Hvor går du til fotball? Hvor ligger speidernes gapahuk? Osv*
- Praktiske ting (eks. hvilken tusj til hva)

Det er viktig at det er elevene som skal registrere og voksenpersonenes påvirkning skal være så liten som mulig.

HJELP: Vi håper at dere kan forberede dere litt før vi kommer.

Oppvarming i bruk av kart. Dere vet hva elevene kan, men om kart er ukjent for mange, er det ønskelig at elevene kan gjøre noen enkle øvelser. Forslag: bruk kart i ulike målestokker (digitalt og/eller papir) og ulike karttyper (ortofoto og vanlig grunnkart) til å finne Trofors (<http://kart.kartiskolen.no> , <http://maps.google.no/> osv). Videre kan det være fint om barna får hvert sitt papirkart i A3 av Trofors og får i oppgave å finne huset sitt, skolen, jernbanestasjonen etc. og tegne inn hvor de reiser til skolen. Formålet med øvelsen er at elevene bedre kan oversette deres daglige omgivelser til kart.

Gruppeinndeling: Dere kjenner elevene og er best i stand til å sette sammen velfungerende grupper. Kan dere på forhånd dele klassene inn i grupper med 5-6 elever i hver.

Lokaler: Kan dere sørge for at vi har egnede lokaler, slik at vi har god nok plass og bord til gruppearbeid?

Voksenperspektiv: Tenk gjennom om dere bruker områder til skoleutflukter eller annet som dere med voksne øyne ser har betydning for barna. Vi tar dette som en tilleggsregistrering.

Antall: Vi vet at det er 25 elever i 5. klasse, men kan dere gi en tilbakemelding på antallet i 8. klasse?

Litt mer generell info om dere er interesserte: Norsk Form har utarbeidet en veileder for Barnetråkk, den finner dere her:

http://www.norskform.no/Documents/Byutvikling/Bylab/Veileder_Barnetraakk_2010.pdf

Narvik kommune har nylig gjennomført Barnetråkkregistreringer i Bjerkvik og informasjon om dette ligger på deres hjemmeside:

<https://www.narvik.kommune.no/Artikkel.aspx?Aid=3427&back=1&Mid1=118&Mid2=&Mid3=&>

Sommer

Vinter

Hele året

Barnetråkk

Skummelt og farlig

✘ På -og avstigning bil

✘ Farlige kryss

Barnetråkk, Trofors 2011

Statens vegvesen

RANSELPOST - Barnetråkk

Bodø 24. mai 2011

Kjære 1. klassinger...

Statens vegvesen vil gjerne vite hvor du kommer til skolen. Kan du sammen med en voksen tegne inn:

- En ring rundt huset ditt** dersom det ligger innenfor kartutsnittet (*skolevegkartet*).
- Om du går: en strek hjemmefra til skolen** (*skolevegkartet*). Dersom du går gjennom naboens hage eller gjennom et skogholt - tegn det. Dersom du benytter ulike ruter (forskjellige tider/ dager/ årstider) - tegn alle.
- Om du får skyss: et kryss der du går inn/ut av bilen og en strek mellom dette punktet og skolen** (*på/avstigning skoleskyss-kartet*). Tegn flere kryss dersom du stiger av og på forskjellige steder til ulike tider/ dager/ årstider.

Fyll ut et eller begge kart (det som er aktuelt for deg) og returner ranselposten til din lærer.

Vi vil også gjerne vite:

- 1) Hvor ofte går du til/fra skolen?

alltid/ nesten alltid

ofte (flere ganger i uka)

av og til

sjelden/ aldri (< 4 per mnd.)

- 2) Er det noe ved skolevegen som er farlig/skummelt/utrygt?

...og deres foresatte

Statens vegvesen arbeider med en reguleringsplan for ny E6 gjennom Grane kommune. Den nye veien vil endre ferdselsmønstrer på tettstedet Trofors. Vi undersøker derfor dagens situasjon for å ha et godt grunnlag når nye løsninger søkes. Et ledd i dette arbeidet er barnas veger, inkludert snarveger og stier.

Femte og åttende klasse har allerede hjulpet oss med å registrere barns ferdselsårer, leke- og oppholdsarealer. Vi er imidlertid klar over at skolevegen for småtrinnet har noen ekstra trafikale utfordringer. Derfor ønsker vi å samle inn denne informasjonen. **Trygg Trafikk samarbeid, se eget vedlegg**

Undersøkelsen vil være anonym og personlig informasjon (eksempel eksakt bosted) vil siles ut i neste fase, der vi sammenfatter første klasses registreringer.

Hjelp din 1.klassing slik at skolevegen blir gjengitt så riktig som mulig.
Takk for at dere hjelper oss til å forstå Trofors bedre!

Hilsen Statens Vegvesen

v/ Ingrid Kokkonen og Elisabet Kongsbakk

landskapsarkitekter

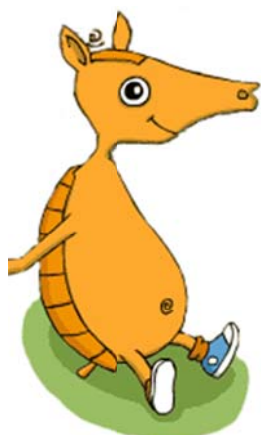
Seksjon: Plan og prosjektering

Postadresse: Statens vegvesen Region nord, Postboks 1403, 8002 BODØ

www.vegvesen.no **e-post:** <mailto:firmapost-nord@vegvesen.no>

Barn som går til skolen får:

- ✓ Frisk luft og en god start på dagen!
- ✓ Fysiske aktivitet – godt for helsa og en kropp i utvikling!
- ✓ Viktig erfaring i trafikken!
- ✓ Læring i "klær og vær" – alle slags væropplevelser!
- ✓ Hvitveis til en venn – naturopplevelser og sosial læring!
- ✓ Grønne vaner – bra for miljøet!
- ✓ Tid til undring – mulighet til å observere og reflektere!

Når skoleveien oppleves som lang eller utrygg for de yngste:

- Kan du gå sammen med barnet ditt til skolen?
- Kan barnet gå sammen med eldre søsken eller naboer?
- Er dere flere foreldre i nabolaget som kan bytte på å følge barna til skolen? Det vil ta mer tid de dagene det er din tur til å følge, men du vil spare tid de andre dagene. Om flere går, blir det færre biler.
- Hvis du må kjøre, vurder om du kan stoppe bilen et stykke unna skolen og la barnet gå det siste stykket.

Der det er mulig bør barn få gå til skolen. Øv på skoleveien sammen med barnet ditt. Husk at skoleveien ligger der også på ettermiddager og i helger. Det går an å øve da også. På www.tryggtrafikk.no kan du finne gode råd om hvordan du kan lære barnet ditt å ferdes trygt i trafikken.

Barn som går til skolen får:

- ✓ Frisk luft og en god start på dagen
- ✓ Fysisk aktivitet – godt for helsa og en kropp i utvikling
- ✓ Viktig erfaring i trafikken.
- ✓ Læring i “klær og vær” – all slags væropplevelser
- ✓ Hvitveis til en venn – naturopplevelser og sosial læring
- ✓ Grønne vaner – bra for miljøet
- ✓ Tid til undring – mulighet til å observere og reflektere

Der det er mulig bør barna gå til skolen. Fysisk aktivitet og frisk luft gjør barna mer opplagte på skolen. Er det flere som går, blir det færre biler på skoleveien. Det gjør skolens nærmiljø tryggere og triveligere.

Mange steder oppleves skoleveien som lang og farlig for de yngste. En løsning kan være at flere foreldre eller andre voksne går sammen om å følge barna til skolen. Det koster deg mer tid de dagene det er din tur, men du sparer tid de andre dagene. Tenk så hyggelig å bli kjent med skoleveien sammen med barna! Hvis du kjører, vurder om du kan stoppe bilen et stykke unna skolen og la barnet gå det siste stykket.

Det må være et mål at barna etter hvert skal komme seg til og fra skolen alene, men barn må trene for å bli gode trafikanter. Øv på skoleveien sammen med barna. Husk at skoleveien ligger der både på ettermiddager og i helger. Det går an å øve da også.

På www.tryggtrafikk.no og www.trafikkogskole.no kan du finne gode råd om hvordan du kan lære barnet ditt å ferdes trygt i trafikken.

Statens vegvesen

Region nord
Postboks 1403
8002 BODØ
75 55 29 10
ingrid.kokkonen@vegvesen.no